

In onze Knollentuin

Volkstuindersvereniging Arnhem - jaargang 45 - nummer 1 - lente 2023

Redactioneel

Later dan u van ons bent gewend, ligt hier het lentenummer van ons verenigingsblad.

We hebben ervoor gekozen om de Algemene Ledenvergadering af te wachten. Daarom vind u in dit nummer onder andere een terugblik op de ALV en een artikel van Arnhem Zoemt over wilde bijen.

Verder hebben we foto's ontvangen van Melle, zoon van tuinders van de Parkweg. En het tweede artikel van Tinka Chabot, over snoeien van kleinfruit, dit keer.

Jubilarissen

De volgende tuinders vieren een kroonjaar op de tuin. Gefeliciteerd!

10 jaar:

Rob Groeneveld
Lan Wu
Annie Wopereis
Ad Habets
Trijnie Siddle-Bierman
Annelies Ernst
Indira Muller
Wim Reinders
Nico Brinkman
Jan Meijering
Femmy Dapper
Leon van Raaij

Wij van de redactie staan altijd open voor leuke foto's van uw tuin. Wat groeit en bloeit er weelderig? Of vliegt er een bijzonder insect langs?

Mail ons, redactie@volkstuinarnhem.nl. Veel leesplezier!

Secretariaat vraagt uw E-mailadres

De vereniging wil heel graag van iedereen het juiste e-mailadres ontvangen. De laatste tijd valt ons op dat veel miltjes die wij versturen, niet aankomen omdat het mailadres niet meer klopt.

Steeds meer correspondentie zal per e-mail gaan, zoals oproepjes van de complexvertegenwoordigers en uitnodigingen voor de ALV en andere bijeenkomsten.

Zelfs dit blad zal voor degenen die dat wensen, per mail verstuurd gaan worden.

Daarom vraagt het secretariaat of u uw juiste e-mailadres wilt doorgeven aan secretariaat@volkstuinarnhem.nl.

Alvast bedankt!

25 jaar:

Cafer Atalikyayi
Cihat Erkilic
Liesbeth Langeveld
Fred en Bettie van den Oever

30 jaar:

Nuri Bekmezci
Wil Krechting
Bart Braune

35 jaar:

Lucy Glaap
Hanna van Gellecum
Ria Meijer

50 jaar:

Gerry Raats

Berichten van het bestuur - voorjaar 2023

En nieuw tuinseizoen ligt voor ons...

Ongetwijfeld hebben de meeste tuinders weer grote verwachtingen van het nieuwe tuinseizoen. De maand maart gaf het kenmerkende ‘maart roert zijn staart’-weertype zien.

Om met Charles Dickens te beginnen:

*‘it was one of those
March days when the
Sun shines hot and the wind blows cold
When it is summer
In the light and
winter in the shade
(Uit ‘Great Expectations’)*

Desalniettemin was de maand maart voor veel tuinders de tijd om plannen te maken. Zaaïen en planten van peulen, tuinbonen, kapucijners en spinazie. De zaaibedden vast voorbereiden en hopen op een zomer die niet te droog danwel te nat is. Inmiddels zijn we alweer aangeland in de maand april, de maand waar het tuinplezier/werk echt moet beginnen.

We hebben net de 63e ALV achter de rug.

Het was een redelijk goed bezochte vergadering met een interessante lezing van Astrid Boerkamp van “Arnhem zoemt” over de wilde bij, de grote hoeveelheid soorten die er zijn, de bloemen die aantrekkelijk of noodzakelijk zijn voor de verschillende soorten en hoe de mens/tuinder een aantrekkelijk leefgebied voor de wilde bij kan vormgeven.

De notulen van de vergadering zullen op een later tijdstip worden verspreid.

Als bestuur blikken we nu terug op de belangrijkste punten.

Vermogen

Naar aanleiding van het redelijke vermogen dat de vereniging heeft, werd de vraag gesteld welke ideeën er zijn voor een goede bestemming in het belang van alle leden. Een eerste inventarisatie werd gedaan waarbij men aangaf dat wellicht een zinvolle bestemming is:

- organiseren van cursussen
- aanschaf van gereedschap dat uitgeleend kan worden
- een koude kas op ieder complex waarin vrijwilligers plantjes kunnen kweken tbv tuinders op het betreffende complex
- infrastructuur vwb waterleiding en evt. hekken
- verduurzamen, hoe gaan wij water opvangen?

Klimaatverandering

Een belangrijk punt dat aan de orde kwam is de klimaatverandering, hoe gaan wij hier ons toe verhouden? Een aantal leden gaf aan hier wel een voortrekkersrol in te willen krijgen voor wat betreft het uitwerken van een visie. Het watergebruik is hier uiteraard een belangrijk onderdeel van.

Bij deze alvast de oproep om in geval van een droge warme zomer niet teveel te sproeien! Water geven op de plek waar de plant staat is ook een optie, mulchen, schaduwplekken, etc.

Asbest

Ook asbestverwijdering is aan de orde gekomen naar aanleiding van het budget van ‘het schonetuinenfonds’ Dit is echter een dermate groot project dat het bestuur eerst wil horen van de gemeente welke actie zij daarin zullen gaan ondernemen.

De inventarisatie van de asbest op alle complexen is rond, helaas vertrok bij de gemeente de betrokken ambtenaar en moet de vereniging afwachten wanneer de nieuwe medewerker bij de gemeente is ingewerkt. Asbestverwijdering is absoluut een grote prioriteit voor de vereniging maar vooralsnog niet de bedoeling dat we hiervoor ons eigen budget aanspreken.

Cohesie

Aan de orde kwam tevens de wens voor meer cohesie op de verschillende complexen. Er werd het idee geopperd een appgroep te maken per complex, voor wie wil, kan zich aansluiten met als doel uitwisselen van ideeën, delen van planten, eventueel hand en spandiensten verrichten als tuinders hulp nodig hebben.

Een idee is, om een groep vaste vrijwilligers te vormen die bepaalde werkzaamheden verrichten tegen een vergoeding van 5 euro per uur. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het schoonmaken van tuinen, omzagen van bomen, afvoeren van afval, doen van herstelwerkzaamheden etc.

Genoeg ideeën dus!

Besluiten

Het bestuur heeft besloten om eerst in kaart te brengen hoe het staat met de infrastructuur van de waterleidingen op alle complexen. Zodra helder is wat de kosten hiervan zullen zijn en er genoeg geld blijkt te zijn voor andere activiteiten, zal het bestuur de vraag stellen aan alle leden om ideeën te melden, om vervolgens een top 5 van wensen samen te stellen.

Het bestuur heeft besloten om, zoals gebruikelijk was voor corona, weer 1x per jaar een bijeenkomst te faciliteren voor tuinders per complex zodat ideeën uitgewisseld kunnen worden.

Voor alle informatie geldt: kijk regelmatig op de website! De informatie op de website wordt steeds geactualiseerd.

Het bestuur wenst iedereen een heerlijk zorgeloos tuinseizoen toe!

Snoeien van bramen, frambozen en wijnbessen

Ik heb me voorgenomen om regelmatig te schrijven over het snoeien van fruit. Zowel over bomen op het moment dat dit moet gebeuren, maar ook kleinfruit moet af en toe gesnoeid worden om zoveel mogelijk vruchten te kunnen geven.

Wat heel belangrijk is om de opbrengst van fruitstruiken te vergroten, is dat er voldoende licht, lucht en ruimte is voor de bloemen en dus de vruchten. Dat geldt ook voor bramen, frambozen en wijnbessen. Deze struiken kunnen aan het begin van het groeiseizoen, dus eind maart/ begin april gesnoeid worden. Doe dat liever niet in de winter, omdat de planten dan niet actief hun snoeiwonden kunnen vergrendelen, omdat de sapstroom dan nog niet actief is. Ook kunnen allerlei nuttige insecten hun eitjes of poppen verstopt hebben in de holle takken. Versnipper de takken dus niet, maar zet ze rechtop in een soort schoof om de insecten een kans te geven om uit te komen.

De zomerframbozen zijn het allermakkelijkst om te snoeien. De vruchten komen aan de scheuten die dit jaar groeien. Je kunt dus al het oude hout van vorig jaar wegnippen. Als je dat dicht bij de grond doet, creëer je ruimte om de nieuwe scheuten goed uit te laten lopen. Je mag ook hier en daar een stomp van 20 cm laten staan om wilde bijen in de holle stengels te laten nestelen. Je hebt dan een natuurlijk bijenhotel.

De voorjaarsframbozen, de wijnbessen en de bramen geven hun vruchten normaliter aan de scheuten die vorig jaar al gegroeid zijn. De scheuten van vorig jaar zijn als het goed is helemaal bruin en dus afgestorven, al kan er door de klimaatverandering soms wel een scheut in leven blijven. Maar die oude scheuten produceren niet zo veel. Knip daarom die oude scheuten helemaal bij de grond af om ruimte te creëren voor de nieuwe scheuten. Laat je een dichte bos oude stompen staan, dan zullen de nieuwe scheuten daar moeilijker doorheen komen en alleen aan de zijanten op de wortel uitlopen, waardoor de struiken steeds breder worden. Ook bij deze planten kun je zo hier en daar een stomp van 20 cm laten staan voor de wilde bijen. Dat zijn belangrijke bestuivers van jouw fruitstruiken, dus maak het ze gemakkelijk. Als je een teveel aan nieuwe scheuten hebt, dan dun je in het aantal scheuten, door ook deze zo laag mogelijk af te knippen. Meestal zijn 5 scheuten per struik ruim voldoende om te behouden. Bind ze op verschillende hoogtes aan. Aan horizontaal groeiende scheuten ontstaan meer vruchten dan aan verticaal groeiende scheuten. Je kan dus dit jaar al beginnen om een aantal van de nieuwe scheuten aan te binden.

Heb je toevallig bessenstruiken die je wilt verjongen omdat de struiken heel erg vol zijn en de productie terugloopt, schroom dan niet om aan het begin van het groeiseizoen één of enkele oudere takken helemaal tot op de bodem te verwijderen. Zorg voor licht, lucht en ruimte in de struik. Trek die takken met korte rukjes uit de struik door aan de kont van de tak (bij het afgezaagde deel) te trekken. Lukt dat niet goed, knip dan enkele weerbarstige zijtakken af.

scheuten naast het dode hout van vorig jaar (zomerframboos)

voorjaarsframboos

levend en door hout van de braam

Snoeien van bramen, frambozen en wijnbessen - vervolg

Kort de takken niet in door alleen aan de buitenkant te knippen, want dan wordt de struik alleen maar dichter en dus donkerder, met als resultaat minder opbrengst. Het mooiste is eigenlijk om bessenstruiken meteen na de oogst te snoeien. Dan hebben ze nog even de tijd om jonge scheuten te maken waar volgend jaar het fruit aan komt. Deze fruitstruiken produceren hun bloemen en vruchten aan kortlotjes. Dat zijn de kleine zijtakjes aan de dikkere takken. Ze zijn geribbeld en bevatten soms meerdere dikke knoppen: de bloemknoppen. Die moet je laten zitten om vruchten te krijgen.

Over het snoeien van bessenstruiken meer in de volgende Knollentuin.

Héél veel succes en een goede opbrengst gewenst.

Tinka Chabot

wijnbes

Data tuinkeuringen

De drie keuringsdata voor 2023 zijn vastgesteld:

1. vrijdag 12 mei t/m dinsdag 23 mei
2. vrijdag 25 augustus t/m dinsdag 5 september
3. vrijdag 27 oktober t/m dinsdag 7 november

Inbraak en vandalisme melden

Bij inbraak en vandalisme op uw tuin meldt u dit bij de complexbeheerder en het secretariaat.

Ook s.v.p. aangifte doen bij de politie!

Een melding of aangifte kunt u snel via internet doen: www.politie.nl/aangifte-of-melding-doen

Overlast rondom de complexen melden

MELDPUNT GEMEENTE ARNHEM – voor omgewaaide bomen of boomtakken, onbegaanbare zandpaden, kuilen in de paden, illegaal gestort afval e.d..

Telefonisch meldpunt: 0900-1809

Digitaal meldformulier: Homepage van de Gemeente Arnhem: "Melding doen" https://www.arnhem.nl/algemeen/Klacht-bezwaar_of_melding/melding_of_klacht_openbare_ruimteofhttps://fixi.nl

Hier kunt u onder opgave van een locatie online een melding maken en ook foto's toevoegen

Fruitboom in je moestuin, met Rosse- en Gehoornde metselbij een hogere opbrengst

Eind maart, begin april komen ze tevoorschijn: de Rosse en Gehoornde metselbij. Deze vroege metselbijen zijn goede bestuivers voor fruitbomen. De vruchtzetting van appelbomen is vijf keer hoger als de Gehoornde metselbij een bloem bezoekt dan wanneer een honingbij een bloem bezoekt. Dit komt met name omdat ze een ander gedrag hebben en een andere lichaamsbouw dan honingbijen.

Een metselbij landt midden in de bloem en maakt daarbij intensief contact met stempel en meeldraden. Bovendien zitten de stuifmeelverzamelharen allemaal aan de onderkant van haar achterlijf, waardoor ze gemakkelijk stuifmeel tegen de vijf stempels aansmeert. Honingbijen landen vaak op de kroonblaadjes en beroeren bij hun jacht naar nectar de stempels en meeldraden vrijwel niet. Ook wanneer zij wel boven op de voorplantingsorganen van de bloem landen, leidt dat hoogstens tot onvolledige bestuiving omdat bij hen het verzamelde stuifmeel grotendeels weggestopt zit in de pollenkorfjes aan de achterpoten.

Bij Rosse metselbijen is het verschil van vruchtzetting nog groter. Deze algemeen voorkomende soort bereikt in de appelboomgaard een bestuivingsefficiëntie die gelijk is aan het werk van 120 honingbijen. Pluspunten voor metselbijen zijn dat ze meer bloemen per minuut bezoeken dan honingbijen, langere werkdagen maken en ook bij bewolkt weer vliegen (honingbijen zijn 'mooi-weer-bestuivers'). Bestuiving komt het beste tot stand als meerdere bijensoorten de appelbloesem bezoeken zoals de hommelt, die ook een goede bestuiver is.

Het is niet moeilijk om metselbijen naar je moestuin te lokken. Ze nestelen in bijenhôtels. De Rosse metselbij heeft een voorkeur voor nieuwe gangen in hout of holle twijgen als bamboe met een diameter van 6-8 mm, als het echt niet anders kan tot 10 mm. De Gehoornde metselbij gebruikt gangen in hout of holle twijgen als bamboe met een diameter van 7-11 mm. Beide metselbijen zijn vroege vliegers en voor eerste nectar behoefte afhankelijk van vroege voorjaarsbloeiers als hondsdrif, blauwe druifjes, rozemarijn, Japanse kers.

Wil je zelf aan de slag om een bijenhôtel te maken? Arnhem Zoemt heeft een nieuwsbrief gemaakt waarin alle infor-

Rosse metselbij

Gehoornde metselbij

matie over het maken van bijenhôtels gebundeld is. De nieuwsbrief is te vinden op de site van Arnhem Zoemt.

Bron: "Niet zonder elkaar" van Louis Schoonhoven en "Gasten van bijenhôtels" van Pieter van Breugel

Tekst en foto's: Astrid Boerkamp, Arnhem Zoemt

Naschrift van het bestuur

Naar aanleiding van de lezing van Astrid wil het bestuur de tuinders op de diverse complexen gaan uitnodigen om een 'wilde bij' te 'adopteren'. Dit betekent dat alle tuinders van een complex een paar specifieke plantjes zetten die een bepaald soort 'wilde bij' aantrekt. Het bestuur gaat hierover contact opnemen met 'Arnhem zoemt'. Houd de website in de gaten!

Overigens heeft het bestuur besloten om geen toestemming meer te geven voor het plaatsen van nieuwe honingbijkasten. Er zijn al teveel honingbijkasten, ook in de nabije omtrek van de verschillende complexen.

De honingbij heft zelf een vlieggebied nodig waarbij niet teveel concurrentie moet zijn van andere honingbijen, bovendien is dit nadelig voor de 'wilde bij'.

Dit besluit is tevens genomen met het oog op de biodiversiteit.

Bomen over fruitbomen en andere bomen: het nieuwe reglement.

Als bestuur zijn we erg blij dat de ALV vorig jaar het reglement heeft vastgesteld. Het was een flinke klus die al startte in 2020. De toenmalig secretaris zag wat onjuistheden in het reglement en stelde tijdens een bestuursvergadering voor om het reglement te wijzigen. Net voordat hij vertrok maakte hij een nieuw concept. Kort daarna kreeg de vereniging ook een nieuwe voorzitter en vonden nog andere bestuurswisselingen plaats, waardoor iedereen zich het reglement eigen moest maken. Vervolgens de bespreking in een werkgroepje en in het bestuur en de agendering voor de ALV 2021. Tijdens die ALV kwam terechte kritiek, onduidelijk was wat nu de wijzigingen precies waren en de gedachten daar achter. Het bestuur kon alleen maar het agendapunt terugnemen en haar huiswerk overdoen. Dat hebben we dus gedaan. Enkele leden hebben we om input gevraagd, ook de tuinkeurders zijn geraadpleegd.

Vervolgens is de aangepaste versie weer in het bestuur besproken, waarbij sommige bestuursleden verzuchtten 'is het nieuwe reglement wel nodig voor die paar wijzigingen?'. Ja dus, besloot het bestuur en we legden de stukken weer voor de aan de leden met de mogelijkheid van het indienen van een amendement. Tinka Chabot en Aart Meijssen dienden een amendement in om de voorgeschreven maximale hoogte voor fruitbomen (andere bomen staat het reglement niet toe) los te laten. Dit omdat volgens hen alle fruitbomen op zoek naar hun maximale grootte en dat is al snel hoger dan 3 meter. Gezien de klimaatsverandering en de daarbij optredende droogte is het juist ontzettend belangrijk om grotere en hogere fruitbomen gewoon toe te staan. De bodem droogt minder snel uit en de fruitbomen beschermen de bodem tegen de gevolgen van heftige regen. In de praktijk zijn er weinig klachten over te groot uitgegroeide fruitbomen.

Het bestuurde adviseerde de ALV om dit amendement niet aan te nemen. Dit omdat de maximale hoogte juist bedoeld is om problemen tussen tuinders onderling te voorkomen. De bepaling bevat ook een duidelijke norm zodat iedereen weet waar hij of zij zich aan moet houden.

Foto's van Melle

Op pagina 3 en op deze pagina staan de foto's die we hebben ontvangen van Melle, zoon van tuinders op de Parkweg. Bedankt daarvoor!

De ALV hoorde de argumenten aan en besloot met grote meerderheid de maximale hoogte voor fruitbomen te schrappen uit het reglement. Voor fruittelers goed nieuws: de fruitopbrengst zal toenemen. Voor de tuinkeurders en de administratie levert dit minder werk op: er hoeven geen keuringsbrieven meer met dit onderwerp verstuurd te worden. Als bestuur zullen we met dit amendement moeten leven. We hopen maar dat de klachten over de hoogte van fruitbomen uitblijven en dat we als bestuur niet als scheidsrechter hoeven op te treden. Mochten er overlast zijn, dan zullen we de veroorzaker vragen om de fruitboomhoogte alsnog terug te brengen naar 3 meter.

Het bestuur adviseert om bij nieuwe aanplant te kiezen voor laagstam. Deze bomen blijven over het algemeen lager dan hoogstam en bezorgen dus minder overlast. En de plukladder kan thuisblijven.

Maarten van Rijbroek

Indien onbestelbaar retour naar: Volkstuindersvereniging Arnhem, Postbus 599, 6800 AN ARNHEM

Dagelijks Bestuur

Voorzitter: Martien Braune
voorzitter@volkstuinarnhem.nl
Secretaris: Iris Baaijens
secretariaat@volkstuinarnhem.nl
Penningmeester: Bernard van der Lugt
penningmeester@volkstuinarnhem.nl
alg. bestuurslid/hoofd tuinkeuringen:
Maarten van Rijbroek
tuinkeuring@volkstuinarnhem.nl

Complexbeheerders

Bosweg, hoek Hommelseweg:
Frans Tijs, 06-10750179
bosweg@volkstuinarnhem.nl
Braamberg: Marika van der Loo
braamberg@volkstuinarnhem.nl
Cattepoelseweg: Maarten van Rijbroek
De Kweek: Bart Braune
kweek@volkstuinarnhem.nl
Parkweg: Erik de Vries, 06-50478618

Inschrijven nieuwe leden

Op dit moment is de wachtlijst gesloten voor inschrijving van nieuwe kandidaat-tuinders. Lid worden kan wel via de website en kost 25,- per jaar. Leden ontvangen het verenigingsblad.

WIE WAT WAAR

De vereniging op internet

www.volkstuinarnhem.nl
<http://twitter.com/volkstuinarnhem>

Secretariaat

Adreswijzigingen en overige correspondentie kunt u richten aan het secretariaat van de vereniging:

Volkstuindersvereniging Arnhem
Postbus 599
6800 AN Arnhem

E-mail:
secretariaat@volkstuinarnhem.nl

Telefoon bestuur
06-25200436

Via deze weg (en ook via e-mail) kunnen zaken van algemeen belang met een bestuurslid worden besproken. Individuele zaken kunt u in eerste instantie opnemen met de complexvertegenwoordiger. De bedoeling is dat u de voicemail inspreekt waarna op korte termijn, zo mogelijk dezelfde dag, met u telefonisch contact zal worden opgenomen.

De Knollentuin

Redactie:
Saskya Kamps en Anna Kárpáti

De Knollentuin verschijnt 4x per jaar. Oplage 500 stuks. Bijdragen voor de Knollentuin zijn zeer welkom. Stuur ze per e-mail naar redactie@volkstuinarnhem.nl Inleveren vóór 1 maart / 1 juni / 1 september / 1 december

Water

Het water is aangesloten van ca. 1 april tot ca. 1 november

Mest

Erik Wijers 0613932968 (koemest)
Gerard Meeuwsen 0626587290 (koemest)
René Reijtenbagh 0628909185 (paardenmest)

Aanhanger

De vereniging beschikt over een eigen aanhanger voor vervoer van bouwmaterialen, afval en mest. Beheer aanhanger: Erik de Vries, complexvertegenwoordiger Parkweg

